

■ TRIBUNA POLITICA

Sbaglià la mira

DA SILVA SEMADENI,
CUSSEGLIERA NAZIUNALA PS GR

Il return dals lufs vegn duvrà a Berna sco argument per regular differentas spezias d'animals protegids. Quai capita actualmain en connex cun la revisiun da la lescha federala davart la chatscha e la protecziun dals mammals ed utschels selvadis. La nova lescha vul facilitar las prelevaziuns preventivas. Cun quai na sun jau dentant betg peren-cletga.

Tuts san quai: Oz è la natira fermamain sut squitsch pervi da la crisa dal clima, la perdita da la biodiversità, il murir dals insects. Ma nus vulain respectar la natira ed era s'occupar cun premura da noss animals selvadis. En quest sector pon ins constatar intgins svilups positivs. Uschia èn en Svizra la lescha da chatscha e la lescha da guaud istorgias da success. L'areal forestal è protegì, ils animals selvadis s'augmentan sco ch'i mussan ils effectivs da tschiervs e da chavriels. La chatscha è curunada da success. Spezias d'animals ch'eran antruras extirpads chattan en lieus adattads puspè pavel e spazi da viver. Il return dals lufs è bain ina sfida, cunzunt per allevaturs da nur-sas. Els ston prender mesiras per la protecziun da muntaneras e supportar donnas, mo vegnan dentant remunerads dal stadi persuerter. Ils lufs n'èn den-

tant betg mo donnegius. Ils selviculturs din: Nua ch'il luf viva è il guaud pli saun, ils donnas da ruier pli modests. Ed era la bilantscha da la chatscha grischuna mussa cleramain: Il butin è grond ed al Calanda, nua che sa chatta l'emprim triep da lufs, ins na sto betg far ina chatscha speziala dispartiva.

L'impuls per la revisiun da questa lescha era ina moziun dal cusseglier dals chantuns Engler ch'aveva en mira ina «convivenza persistente tranter umans, animals da niz e lufs». Jau hai sustegnì questa moziun sperond ch'ins realiseschia in cumpromiss pragmatic. Jau ma sun trumpada, gia il sboz da revisiun dal cussegl federal va lunsch sur las lats or. Cussegl dals chantuns e cussegl naziunal han deplorablmain anc pegiurà la proposta. La revisiun prevesa che betg mo ils lufs, mabain er plirs auters animals selvadis protegids possian vegnir schluppettads preventivamain, quai suletamain pervi ch'els disturbian en ina moda u l'autra ils interess dal carstgaun. I

sa tracta dal luf-tscherver e dal castur, dentant era da cigns, dal marel grond, da l'irun grisch ed auters utschels. La revisiun da la lescha sutminescha la protecziun da las spezias. Pervi da la delegaziun da cumpetenzas als chantuns vegn questa revisiun plinavant a purtar cuntradicziuns chantunalas en il cumpor-tament cun animals protegids. Intgins chantuns èn exposts tar il luf u il luf-tscherver ad in ferm squitsch politic da cumnanzas d'interess – e pronts da capitular. La responsabladad per la protecziun da la fauna e flora ha tenor Constituziun federala la confederaziun. La regulaziun da l'effectiv tar animals protegids duai decider uschia vinavant la confederaziun e tar il luf mo lura sch'ins ha constatà gronds donnas tar muntaneras protegidas sufficientamain u en cas che quels muntan in privel concret per umans, damai betg preventivamain.

L'intenziun da la moziun Engler era da terminar las cuntraversas cun-continuas cun in cumpromiss equilibrà. La revisiun proponida cun midadas unilateralas na gida dentant betg da cuntanscher questa finamira. Las organizaziuns per la protecziun da la natira sa fan quitads – e la populaziun vegn a survegnir cun il referendum probablmain l'ultim pled.